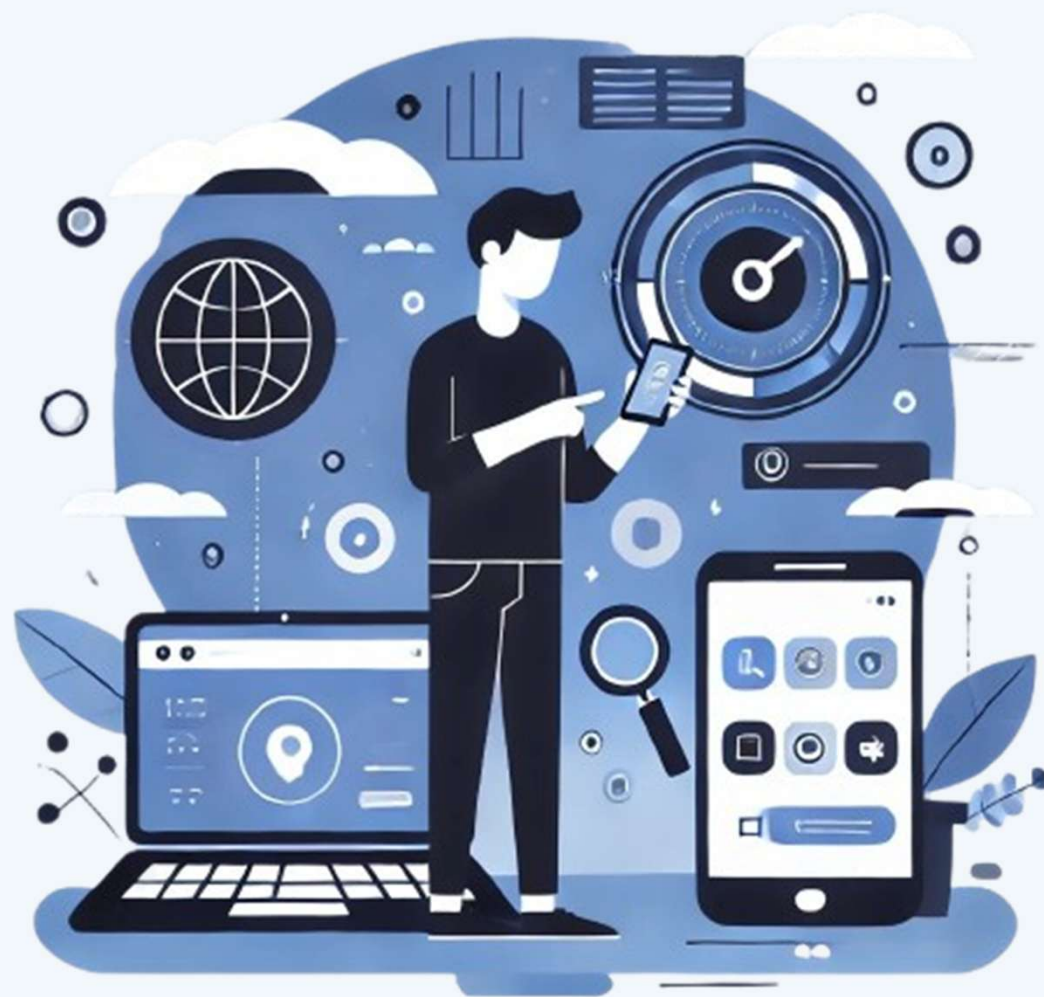

ANALÝZA VPLYVU TECHNOLÓGIÍ NA KAŽDODENNÝ ŽIVOT OBYVATEĽSTVA

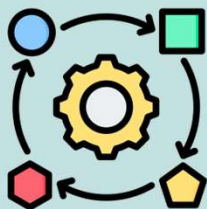
Škola pre
mimoriadne
nadané deti

ŠĽYFKA

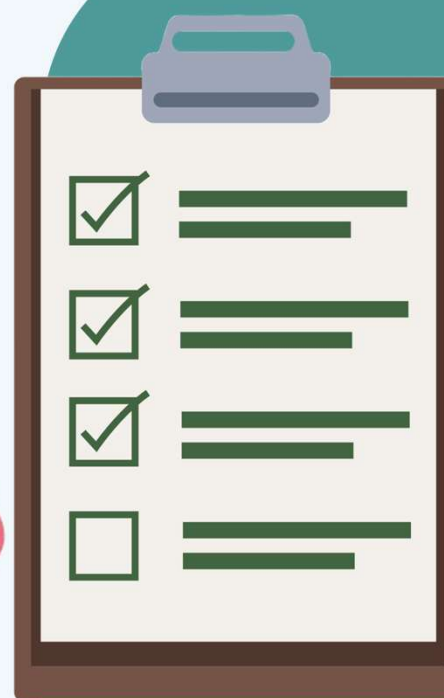

KATEGÓRIA B

1. Porovnávací analýza – medzi vekovými skupinami porovnáme počet ľudí využívajúcich technológiu a na aký účel, ich zmenu v čase a rozdiely medzi jednotlivými rokmi. Na sledovanie vývoja údajov sme použili čiarový a stĺpcový graf.
2. Skúmame vzťah medzi vekom a mierou používania technológií, čo nám môže pomôcť objasniť ako vek vplýva na intenzitu používania internetu.
3. Vizualná analýza – za použitia grafov sa vieme aj vizuálne presvedčiť či dané údaje sedia s ich grafickým náprotivkom.
4. Nástroje – Vychádzame z poskytnutej excelovej tabuľky, na grafy používame priamo program Microsoft Excel, na vizuálne spestrenie sme použili program Powerpoint a ilustračné obrázky dostupné na stránke Freepik

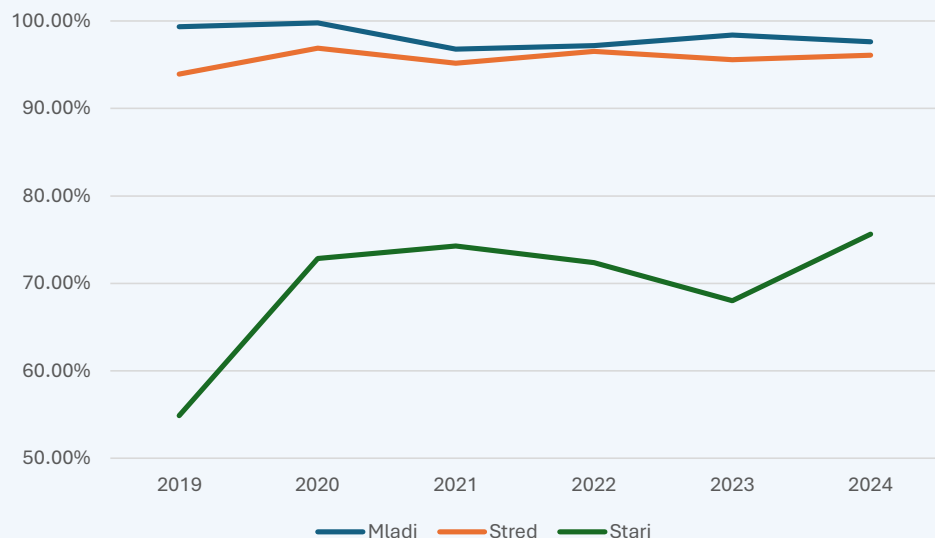
METÓDY

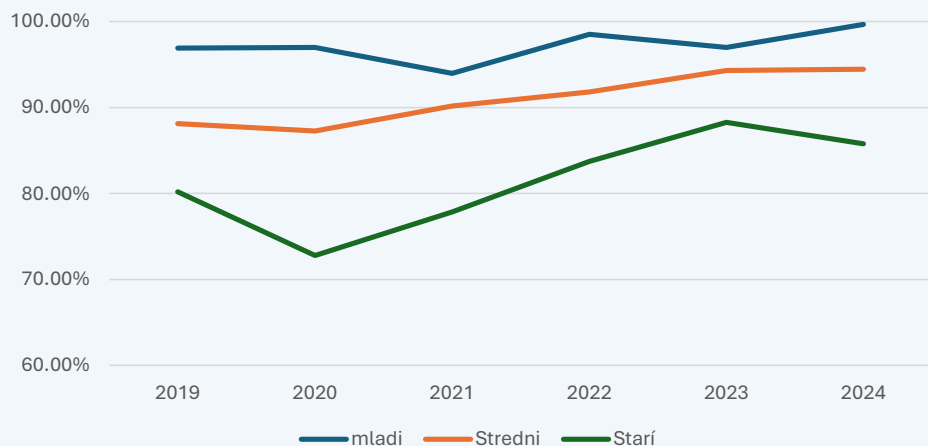
CIELE

1. Analyzovať vplyv moderných technológií na rôzne vekové kategórie obyvateľstva
 - a) Mladí – 16–24 rokov
 - b) Stredný vek – 25–54 rokov
 - c) Seniori – 55–74 rokov
2. Porovnanie využívania technológií
3. Identifikácia rôznych trendov alebo nezrovnalostí v ich používaní
4. Posúdenie ich vplyvu na sociálny a súkromný život obyvateľstva
5. Posúdenie vplyvu pandémie koronavírusu na používanie technológií

Používanie internetu za posledné tri mesiace

Frekvencia používania aspoň raz denne

CELKOVÉ POUŽÍVANIE INTERNETU

1

Pre ľudí v mladom a strednom veku nie je možné pozorovať výrazný rozdiel v používaní

internetu v časovom období rokov 2019 – 2024. Ich internetové návyky ostali relatívne stabilné a nezaznamenali významné výkyvy v tom, ako často a na aké účely internet využívajú.

2

Dá sa však pozorovať výrazný nárast používania internetu u ľudí v staršom veku, a to najmä v období

rokov 2019 – 2021, keď sa jeho používanie zvýšilo o 18,02 percentuálneho bodu. Tento trend je možné vysvetliť najmä pandemickou situáciou spôsobenou koronavírusom, počas ktorej sa spoločnosť výrazne digitalizovala. Mnohí seniori boli nútení začať využívať internet na komunikáciu s rodinou, online nákupy, prístup k informáciám či riešenie administratívnych záležitostí, ktoré sa presunuli do digitálnej sféry.

3

Ľudia v mladom veku internet používali jednoznačne najviac, pričom v každom roku merania ho používalo

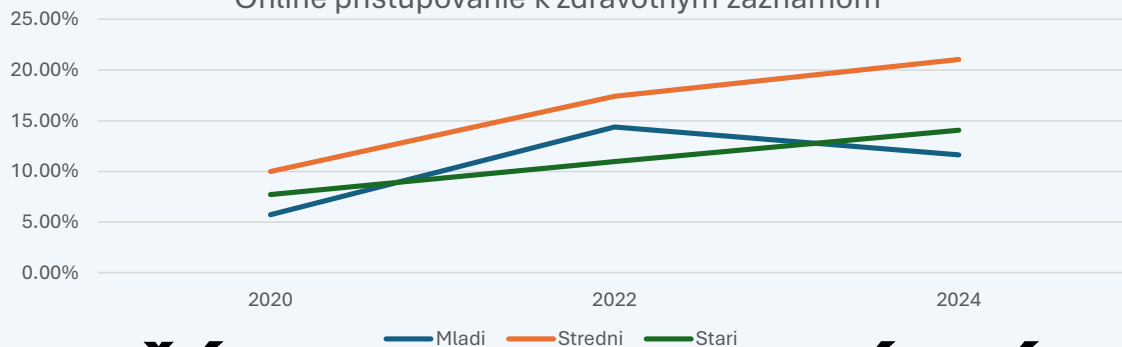
aspoň raz denne vždy viac ako 90 % ľudí v tejto vekovej kategórii. Digitálne technológie sú pre nich prirodzenou súčasťou života, a preto je ich internetová aktivita nepretržitá a stabilná.

4

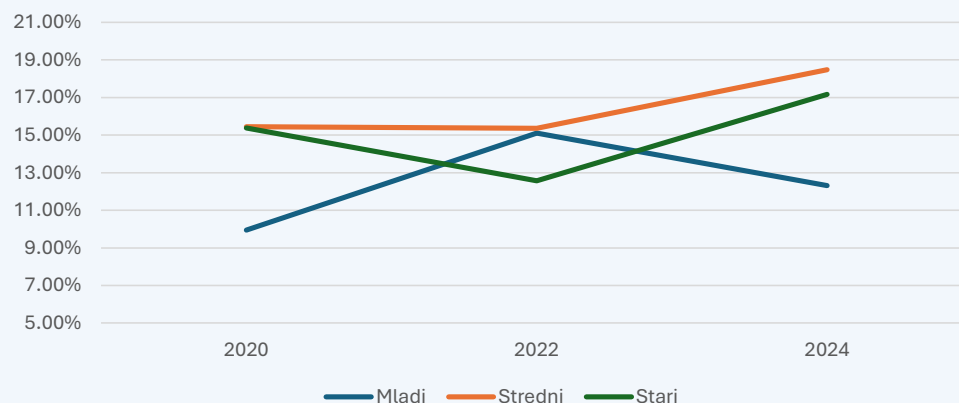
Naopak, najmenej používali internet starší ľudia, pričom jeho najnižšia miera využívania bola

zaznamenaná v roku 2019. V tom období ho aspoň raz za tri mesiace používalo iba 54,85 % ľudí v tejto vekovej skupine. Tento podiel však v nasledujúcich rokoch rástol, a to najmä v dôsledku nutnosti prispôbiť sa novým digitálnym požiadavkám a službám, ktoré sa stali neoddeliteľnou súčasťou každodenného života, aj v dôsledku pandémie, keď to bola jediná možnosť spojenia s rodinou

Online pristupovanie k zdravotným záznamom

Iné zdravotnícke služby

VYUŽÍVANIE TECHNOLOGIÍ V ZDRAVOTNÍCTVE

1

Pokusy o modernizáciu zdravotníctva sa dejú už dlho, a doteraz neboli skoro vôbec úspešné. Z našich grafov sa

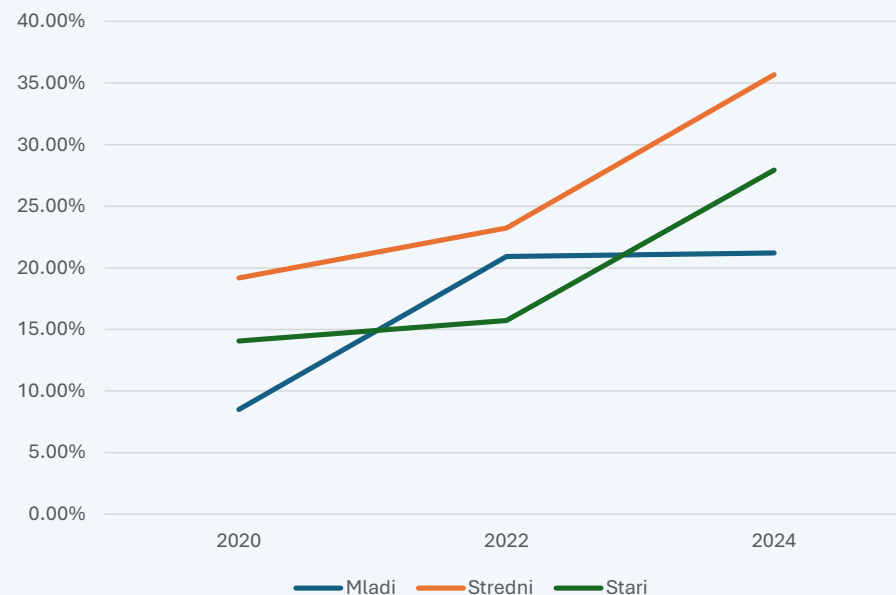
ale dá pozorovať nárast objednávaní cez internet, ako aj nárast pristupovania online k zdravotným záznamom. Je dôležité poznamenať, že tento nárast najmä v zdravotníctve sa dá pripísať pandémie koronavírusu, keď nebola iná možnosť ako prejsť na online formu. Modernizácia a digitalizácia zdravotníctva cez internet sa teda dá považovať za úspešnú, hlavne vďaka počtu online objednávok pre ľudí v strednom a staršom veku.

2

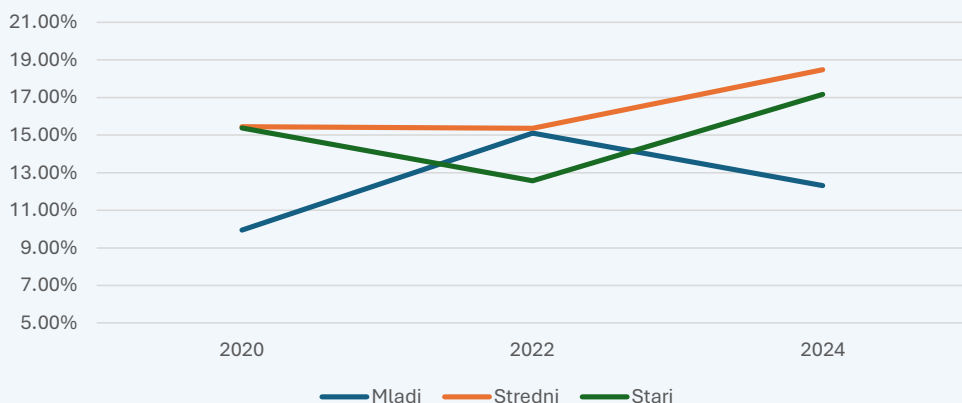
U mladých sa takýto nárast pozorovať nedá, keďže sa celkovo neobjednávajú. Pre strednú a starú vekovú

skupinu sa dá pozorovať nárast vo všetkých kategóriách, zatiaľ čo u mladých celkom stagnuje. Najviac v kategórii zdravotníctva používajú internet ľudia v strednom veku, keď ho využívalo na účel elektronického objednávaní až 35,68% ľudí v roku 2024. V online pristupovaní k zdravotným záznamom opäť vyhrávajú zastupitelia stredného veku, keď boli informačné technológie na tento účel používané až 21,03 percentami ľudí.

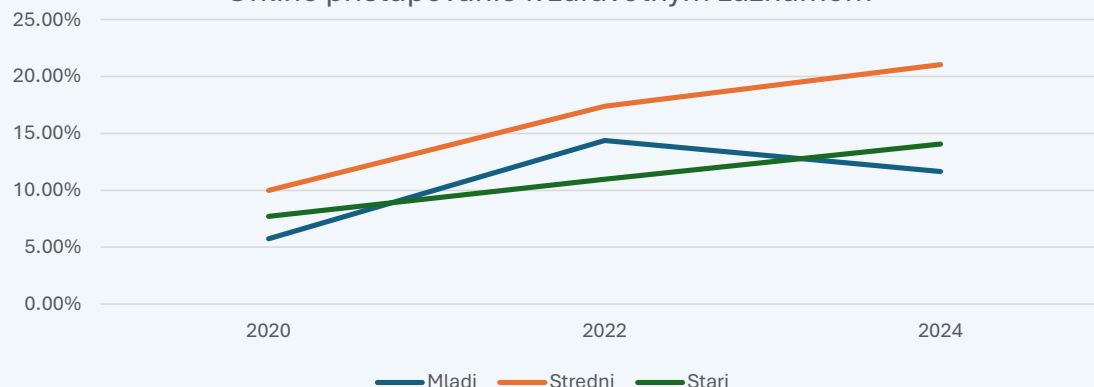
Objednávanie cez internet

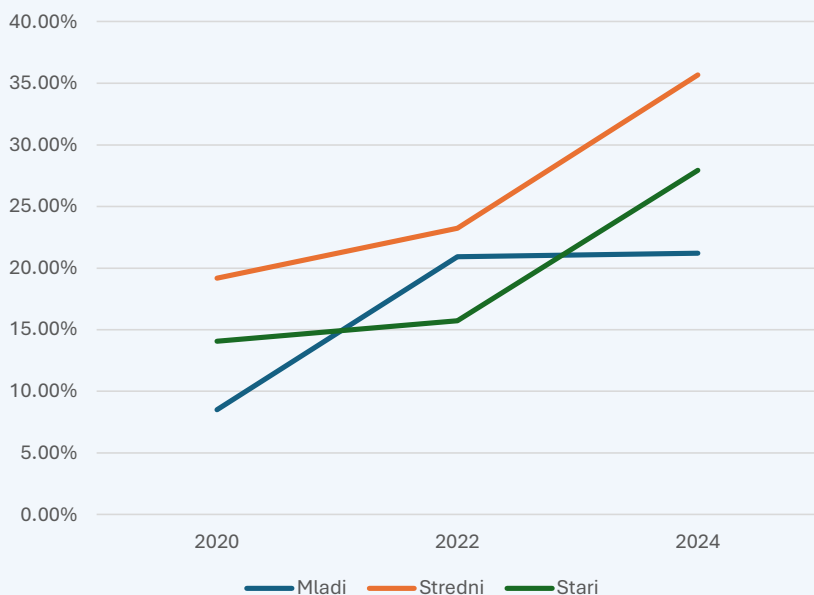
Iné zdravotnícke služby

Online pristupovanie k zdravotným záznamom

Objednávanie cez internet

VYUŽÍVANIE TECHNOLOGIÍ NA KONTAKT S VEREJNÝMI INŠTITÚCIAMI

1

Kontakt s verejnými inštitúciami bol pre verejnosť vždy dôležitý, a čím modernejšia je dnešná doba, tým dôležitejšia je informatizácia štátnych stránok. Z grafov je možné pozorovať nárast pozerania informácií zo štátnych webstránok v skupine mladých ľudí, počas rokov 2019 – 2021, keď opäť prevládala pandémia vírusu COVID-19, a kontakt zo štátnymi stránkami bol ešte o to viac dôležitejší, hlavne pre zistenie aktuálnych informácií.

2

Po tejto pandémii kontakt opäť klesá na úroveň podobnú ako pred pandémiou a u ľudí v strednom a staršom veku stagnuje a nemení sa. Sťahovanie online formulárov je vo väčších percentách ako následné odosielanie týchto vyplnených formulárov a v oboch týchto kategóriách prevláda skupina ľudí v strednom veku, aj keď celkovo tieto kategórie stagnujú. Informatizácia štátnych stránok teda celkovo veľmi neprebíha, aj keď narástla hlavne počas pandémie koronavírusu.

VYUŽÍVANIE TECHNOLOGIÍ NA SÚKROMNÉ ÚČELY

1

Okrem využívania internetu na verejné účely, sa využíva aj na súkromné. Mladí ľudia využívajú internet na väčšinu týchto účelov

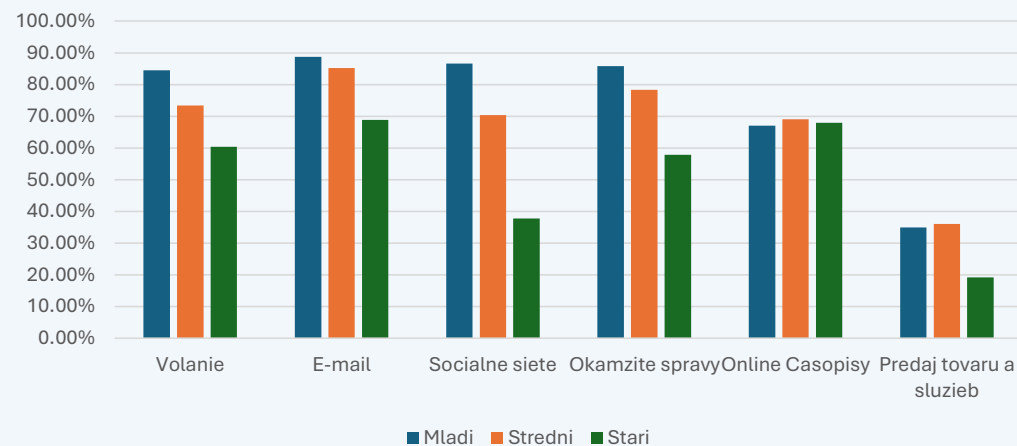
najviac ako napríklad pri volaní alebo posielaní e-mailov. Najväčšie rozdiely medzi vekovými kategóriami vieme pozorovať pri sociálnych sieťach, kde s rastúcim vekom drasticky klesá využívanie. Najviac vyrovnaná miera využívanie je pri čítaní online časopisov, kde vek nemá skoro žiadny vplyv.

2

Pri predaji tovaru a služieb sú mladí ľudia a ľudia stredného veku viac-menej vyrovnaní a ľudia v staršom veku zaostávajú. Celkovo pri všetkých kategóriách okrem

čítania online časopisov sú ľudia stredného veku bližšie k mladým ako starším. Toto naznačuje, že ľudia v staršom veku používajú internet na súkromné účely oveľa menej, alebo inými spôsobmi, ktoré v grafe nie sú zahrnuté. Jedným z dôvodov môže byť napríklad časté využívanie napríklad volania a e-mailov pri zamestnaní, keď veľa ľudí v pokročilom veku je už na dôchodku.

Využívanie internetu na súkromné účely

VYUŽÍVANIE TECHNOLOGIÍ NA ZÁBAVU

3

Okrem pracovných alebo praktických využití sa dá internet využiť aj na zábavu a relax. Mladí ľudia využívajú takto

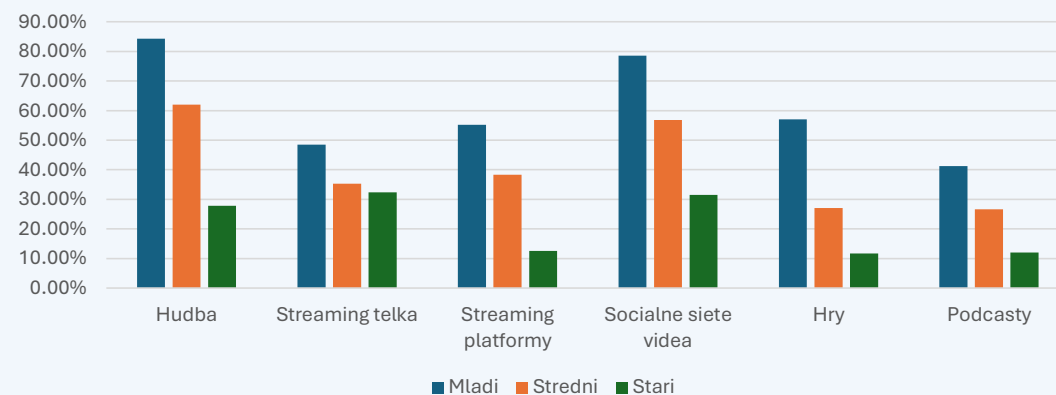
internet zďaleka najviac. Skoro 85% z nich počúva hudbu napríklad cez hudobné streamovanie a skoro 80% využíva sleduje videá na sociálnych sieťach napríklad Instagram, Tiktok. Pri všetkých kategóriách okrem sledovania televízie vidíme pokles miery používania s vekom. Televíziu cez internet sleduje najviac mladých ľudí avšak ľudia stredného a staršieho veku sú viac vyrovnaní.

4

Celkovo Slováci najviac využívajú internet na hudbu a sociálne siete, na rozdiel od toho sa podcasty na Slovensku

veľmi neuchytili. Hranie hier cez internet je populárne iba pri ľuďoch v mladom veku a pri ostatných vekových kategóriách skoro vôbec. Streaming platformy ako napríklad Netflix nie sú pri ľuďoch v staršom veku vôbec populárne oproti ostatným kategóriám. Toto môže byť spôsobené tým, že preferujú tradičnú televíziu.

Zábava na internete v %

VYUŽÍVANIE TECHNOLOGIÍ NA NAKUPOVANIE

1

Nakupovanie sa vždy týkalo všetkých častí populácie, hlavný rozdiel medzi našimi vekovými kategóriami

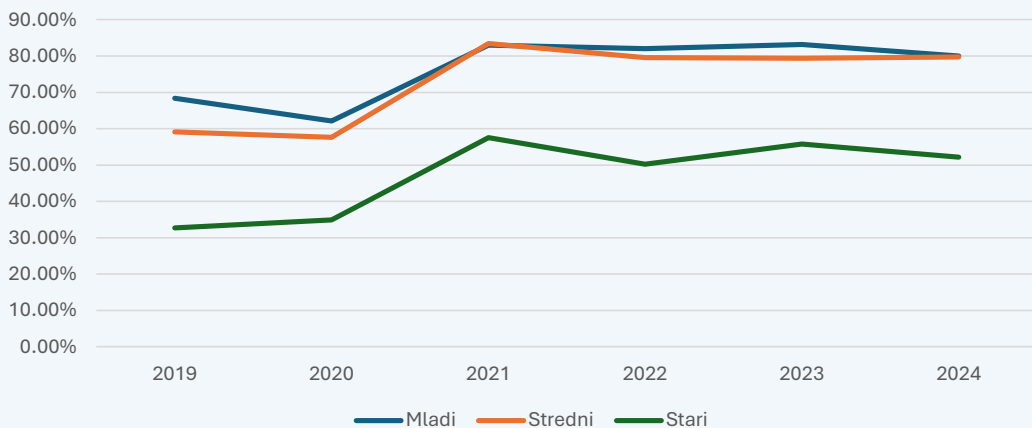
je v tom, či nakupovali online alebo v kamenných predajniach. Z grafu možno vyčítať, že za posledné tri mesiace v každom roku nakupovala najmenej online jednoznačne kategória ľudí v staršom veku, zatiaľ čo najviac tesne používajú internet na tento účel ľudia v mladom veku.

2

Medzi rokmi 2020 - 2021 pozorujeme exponenciálny nárast v používaní online nakupovania vo všetkých troch vekových skupinách a po tomto náraste

počet ľudí neklesá, čo značí že digitalizácia e-shopov sa podarila a ľudia si obľúbili tento spôsob nakupovania. Najväčšie percento sa objavuje v roku 2023, keď v skupine mladých ľudí používalo internet na nakupovanie až 83,14% príslušníkov, a najmenšie je v roku 2019 v kategórii starých ľudí, kde bol internet používaný na tento účel iba 32,73 percentami príslušníkov. Po roku 2019 však toto číslo narástlo.

% ľudí čo nakupovali za posledne 3 mesiace

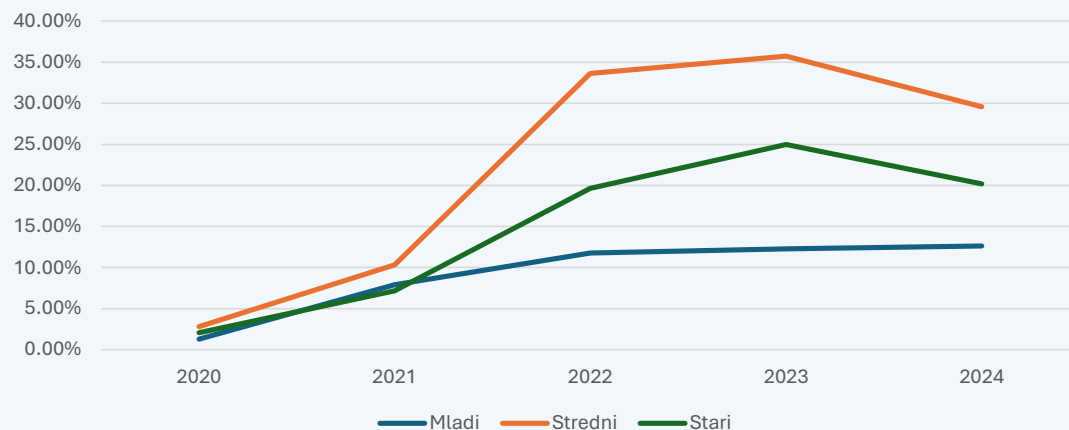
VYUŽÍVANIE TECHNOLOGIÍ NA HRADENIE POPLATKOV

3

Úhrady za dodávku vody, energií a likvidáciu odpadu prostredníctvom internetu sa, ako je možné pozorovať na grafe, zvýšili hlavne medzi rokmi 2021-2022, po pandémii koronavírusu a nie počas nej. Tento nárast sa dá stanoviť

na výšku 23,28%. Na tento účel ho využívali prevažne ľudia v strednom veku, keď vo všetkých meraných rokoch bol práve nimi používaný najviac. Najvyššia celkovo nameraná hodnota bola v roku 2023, keď bol internet na úhrady používaný 35,71 percentami zastupiteľov stredného veku. Najmenej bol celkovo používaný zastupiteľmi staršieho veku a celkovo najnižšia nameraná hodnota sa vyskytla v roku 2020 s hodnotou 2,06%.

% ľudí čo hradili poplatky cez internet

POUŽÍVANIE TECHNOLOGIÍ V DOPRAVE

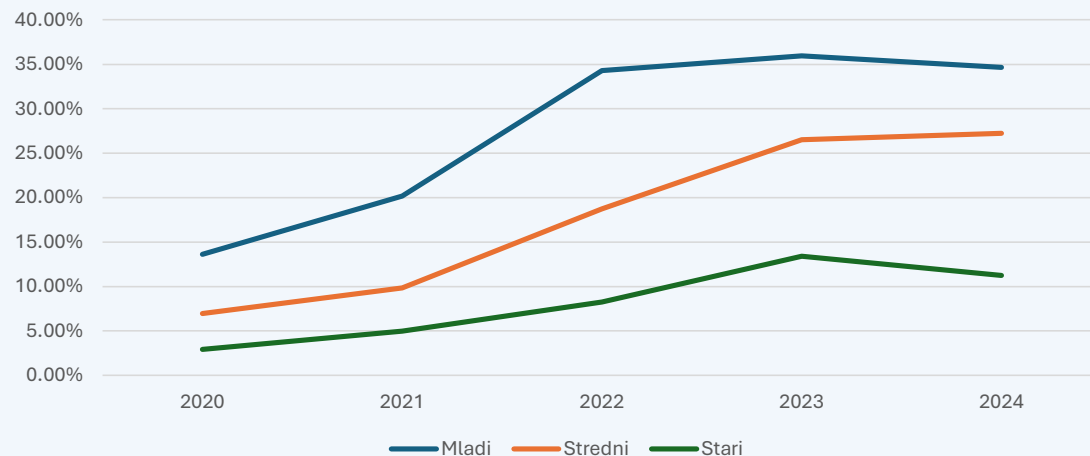
1

Používanie internetu na zabezpečenie verejnej prepravy sa začalo využívať iba nedávno a digitalizácia tiež začala prebiehať v posledných rokoch. Zastupitelia ľudí v staršom veku celkovo používajú internet na zabezpečenie verejnej dopravy veľmi málo, zatiaľ čo ľudia v mladom veku ho na tento účel začali používať oveľa viac hlavne počas pandémie koronavírusu. Tento výrazný rozdiel v používaní sa dá zaznamenať hlavne medzi rokmi 2019–2021, keď u ľudí v mladom veku narástol o 20,69 percentuálneho bodu.

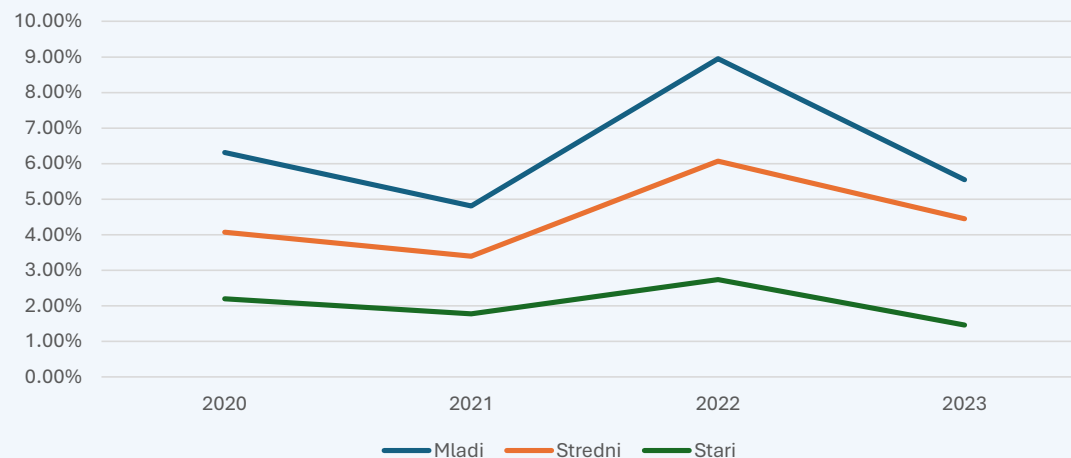
2

O rok na to narástol o ďalšie percento, zatiaľ čo u ľudí v staršom veku sa tento podiel nikdy nedostal nad 10%. Ľudia v strednom veku sa v tomto grafe nachádzajú medzi ľuďmi v mladom a staršom veku a ich najvyšší počet používania internetu na tento účel bol v roku 2024 keď bola zaznamenaná hodnota 27,23%. V druhom grafe je možné pozorovať, že používanie internetu na kupovanie odvozu alebo prepravy od súkromnej osoby (Bazoš, BlaBla Car) sa používa veľmi málo, keď najvyššia celkovo nameraná hodnota vo všetkých rokoch bola u ľudí v mladom veku vo výške 8,95%.

Využívanie internetu na zabezpečenie verejnej prepravy

Využitie internetu na zabezpečenie prepravy od súkromnej osoby

ZÁVERY

CELKOVÉ POUŽÍVANIE INTERNETU

Používanie internetu medzi mladými a ľuďmi v strednom veku zostalo v rokoch 2019 – 2024 stabilné, pričom mladí ho používali najviac, vždy nad 90 % denne. Naopak, u starších ľudí došlo k výraznému nárastu o 18,02 % v rokoch 2019 – 2021, najmä kvôli digitalizácii počas pandémie koronavírusu. Aj napriek tomuto nárastu zostali starší ľudia najmenej aktívnu skupinou, pričom v roku 2019 používalo internet aspoň raz za tri mesiace len 54,85 % z nich.

VYUŽÍVANIE TECNOLÓGIÍ V ZDRAVOTNÍCTVE

Pokusy o modernizáciu zdravotníctva boli dlho neúspešné, výrazný posun však priniesla až pandémia koronavírusu. Tá zapríčinila nárast objednávaní cez internet aj online prístupu k zdravotným záznamom, najmä u ľudí v strednom a staršom veku. Mladí sa online do zdravotníctva príliš nezapájajú, keďže sa celkovo neobjednávajú. Najviac využívajú internet na tieto účely ľudia v strednom veku, kde v roku 2024 dosiahlo elektronické objednávanie 35,68 % a prístup k záznamom 21,03 %.

VYUŽÍVANIE TECHNOLÓGIÍ NA KONTAKT S VER. INŠT.

Kontakt s verejnými inštitúciami je kľúčový, pričom informatizácia štátnych stránok je stále dôležitejšia. Počas pandémie COVID-19 (2019 – 2021) došlo k nárastu návštev štátnych webstránok, najmä medzi mladými, no následne sa úroveň vrátila do pôvodného stavu. Sťahovanie online formulárov je častejšie ako ich odosielenie, pričom v oboch prípadoch dominuje stredná veková skupina. Celkovo informatizácia štátnych stránok výrazne nepokročila, s výnimkou dočasného nárastu počas pandémie.

VYUŽÍVANIE TECHNOLÓGIÍ NA NAKUPOVANIE

Nakupovanie sa týka všetkých vekových skupín, pričom hlavný rozdiel je v preferencii online alebo kamenných predajní. Medzi rokmi 2020 – 2021 došlo k výraznému nárastu online nakupovania vo všetkých vekových kategóriách, pričom tento trend pretrváva. Najviac nakupujú online mladí ľudia, pričom v roku 2023 dosiahlo toto číslo 83,14 %, zatiaľ čo u starších ľudí bolo najnižšie v roku 2019 na úrovni 32,73 %. Digitalizácia e-shopov sa teda podarila a online nakupovanie sa stalo populárnym naprieč generáciami.

VYUŽÍVANIE TECHNOLÓGIÍ NA SÚKROMNÉ ÚČELY

Mladí ľudia využívajú internet najviac na súkromné aj pracovné účely, pričom najväčšie rozdiely medzi vekovými skupinami sú pri sociálnych sieťach, kde využívanie s vekom výrazne klesá. Naopak, čítanie online časopisov je vekovo vyrovnané a predaj tovaru a služieb je podobný u mladých a strednej generácie, zatiaľ čo starší zaostávajú. Internet sa tiež využíva na zábavu, pričom mladí ho najčastejšie používajú na hudbu a sociálne siete, zatiaľ čo hranie hier či streaming (napr. Netflix) sú obľúbené len u nich. Starší ľudia preferujú tradičnú televíziu a internet na zábavu využívajú oveľa menej.

VYUŽÍVANIE TECHNOLÓGIÍ V DOPRAVE A PREPRAVE

Používanie internetu na verejnú dopravu výrazne narástlo u mladých ľudí, najmä počas pandémie, zatiaľ čo u starších neprekročilo 10 %. U strednej generácie dosiahlo vrchol v roku 2024 (27,23 %). Súkromná preprava cez platformy ako BlaBlaCar sa využíva minimálne, s maximom 8,95 % u mladých. Digitálne riešenia v doprave sú populárnejšie u mladších generácií.